

Natuur en Landschap in Eerde.

Visie en wensen Stichting Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen 2020 ... 2025

Eerde is een klein dorp met bijzondere dorps-, cultuur historische en natuurlijke kenmerken. Natuur in en om Eerde kun je niet los zien van het dorp en haar geschiedenis. Was Eerde voorheen vooral agrarisch georiënteerd, nu is het veel meer een recreatie- en forensendorp met afnemende agrarische activiteiten. Sinds masterplan Vlagheide heeft de natuur- en groene zone rond ons dorp een belangrijke functie gekregen om Eerde te beschermen tegen de oprukkende industrie en infrastructuur uit Veghel en Schijndel. Er is recreatie ontplooid om groene zone te versterken. De voormalige vuilstort is nu onze trotse Vlagheideberg en versterkt het natuurgebied de Eerdse Bergen - Vlagheide. De Eerdse Bergen is onze natuurkern, een kleinschalig en gevarieerd natuurgebied met stuifzandduinen, eikenhakhout, heide, bossen en open stukken. Met de visie Natuurontwikkeling Vlagheide uit 2010 wordt deze ambitie uitgewerkt om dit gebied te beschermen en te versterken.

- *Bestaande natuurgebieden Eerdse Bergen, Logtenburg en de twee zuidelijke MOB-complexen samenvoegen tot één geheel.*
- *De aanwezige landbouwpercelen worden omgevormd tot natuur of extensiever beheerd met oude landbouwgewassen zoals boekweit, rogge, spurrie en spelt.*
- *Stedelijke (rode) functies worden zoveel als mogelijk uit het gebied geplaatst.*
- *Recreatieve nevenfuncties van het gebied worden zo veel mogelijk aan de randen van de natuurkern gesitueerd.*
- *De kwetsbare Eerdse Bergen worden ontzien.*
- *De natuurkern wordt in noordelijke richting uitgebreid tot aan het Duits Lijntje en in westelijke richting versterkt door de voormalige vuilstort en omgeving om te vormen tot natuur.*

De Stichting Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen werkt al ruim 10 jaar met vrijwilligers aan natuur onderhoud van de natuurkern. Daarnaast werkt ze samen met dorpsraad Eerde, Vereniging Vlagheide en de gemeente Meierijstad om natuur- en landschap kwaliteit te verbeteren. Voor de komende jaren geven we hieronder onze visie en wensen voor de natuur in en rond Eerde weer.

Natuurgebied Eerdse Bergen, met MOB complexen Oost en Zuid, en Vlagheideberg versterken door:

- Aankoop van landbouwgrond of kavelruil meer natuur realiseren. Gemeente heeft perceel bij pastoorsberg aangekocht en ingericht voor natuur. In 2018 zijn 2 percelen aangekocht in omgeving van MOB-Zuid. Deze zijn nog niet ingericht. In natuurkern liggen nog enkele percelen in agrarisch gebruik.
- Stimulering natuurlijke akkerrand beheer, bosranden verzachten door natuurlijke zoom om kerngebied.
- Herverkaveling op basis van een kern-dorps-eerdse bergen-vlagheide natuurplan, (natuurvisie masterplan Vlagheide). Om de unieke kwaliteiten te versterken ook ivm druk op gebied door recreatieve tendens?
- Harde weg tussen Vlagheideberg en Eerdse bergen/heide afwaarderen, verharding gedeeltelijk verwijderen, alleen verhard fietspad met zandweg voor agrarisch en overig verkeer erlangs en max. snelheid verlagen.

Beschermen, door:

- Erosie stuifzandduinen zoveel mogelijk voorkomen door kleinschalige maatregelen zoals beperking van de toegankelijkheid (alleen wandelen) en weren van storende activiteiten.
- Zonering, toegang kwetsbare delen beperken (natuur rustgebied); concentreer recreatie in de (minder kwetsbare) randen van het natuurgebied.
- Vergunning beleid gericht op beperking van storende (recreatieve) activiteiten.

- Geocaching kasten, bv gemeentelijke verordening dat deze max 5 meter van een openbaar pad geplaatst mogen worden.
- Handhaving van ingestelde verkeersmaatregel.

De MOB-complexen zijn onderdeel van de Natuur Netwerk Brabant de natuurfunctie versterken door:

- MOB complexen afschermen tegen oneigenlijk gebruik zoals vuilstorten en crossen.
- Aanwezige blusvijvers opschonen en inrichten als poel.

Vlagheideberg.

Sinds de definitieve afdichting en inrichting volgens groenplan van Stadsgewest werkt de berg nu als een sterke en mooi natuurlijke attractie. De paden en uitzicht zijn prachtig. De Vlagheideberg wordt een begrip en steeds drukker. Aandachtspunten zijn;

- Toegangen alleen voor wandelaars en mountainbikers. Bestemmingsverkeer, veeteelt en beheer via afsluitbare slagbomen.
- Toegang voor brommers, crossers en auto's verboden, slagbomen aanbrengen en onderhouden.
- Duidelijke grote Infoborden bij toegangen plaatsen.
- Parkeren aan randen van gebied. Parkeerplaatsen inrichten met infoborden. Prioriteit voor terrein langs Koeveringsedijk, (voorheen kantoor stadsgewest).
- Uitzicht vanaf Vlagheideberg niet verstoren door zonneweiden of andere grootschalige structuren.
- Terrein compostverwerking Den Ouden met bomen aan zicht onttrekken.
- Verdere invulling van Vlagheideberg uitgaan van "Plannen voor inrichting Vlagheideberg van Eerdse gemeenschap" uit 2015, zie bijlage.

Ecologische verbindingen voltooien..

Trajecten grenzend aan het Duits Lijntje, de Biezenloop en de Beeksche waterloop zijn aangewezen als ecologische verbindingzones om gebied De Eerdse Bergen en Vlagheide aan te sluiten op natuur zoals Wijboschbroek. Vanuit de provincie en gemeente zijn er daarom middelen beschikbaar om hier 'linten van natuur' te realiseren. In het verleden zijn er diverse initiatieven geweest om deze ecologische verbindingzone te ontplooiën, echter niet tot een geheel en robuust resultaat.

Duits Lijntje.

- Zowel op en langs deze spoorlijn zijn nieuwe impulsen nodig
- Goed wandel en of fietspad, nu vaak ontoegankelijk, stuk gereden door crossen

Verbinding Beekse Waterloop en Biezenloop.

In kader van ruilverkaveling zijn diverse poelen aangelegd, bedoeld als een nat kralensnoer maar het zijn nu losse elementen gebleven.

- Verbindende waterlopen en de poelen versterken met natuurvriendelijke oevers, een bredere zone met watergebonden natuur in poelen en plas-dras zones.

Water

De droogte heeft invloed op de Eerdse natuur, vooral de eiken in de Eerdse bossen en de heide hebben het moeilijk. Van oudsher waren er nattere gebieden.

- Water vasthouden en zoveel mogelijk in de omgeving in de bodem houden door een goed water infrastructuur plan met poelen op strategische plaatsen.

Landschapsbeheer, natuurlijke akkerranden.

Landschappelijk zijn mooie doorkijken ten zuiden, Kuilen/Willibroodushoek en noord/oosten Horstjens/Hoeves. In deze open gebieden moeten agrariërs de kost verdienen met gewassen als, gras, mais en aardappelen. Hierdoor zijn typische planten, insecten en weide- en akkervogels sterk afgenomen.

In dit gebied met aan een kant kwetsbare natuur en aan de andere kant stoppende agrarische ondernemers kan een nieuw spanningsveld ontstaan tussen beschermen van natuurkwaliteit en economische belangen, zoals bv grootschalige plannen voor zonne-energie velden, recreatie of intensieve tuinbouw.

Algemeen natuur en landschapskwaliteiten versterken door:

- Agrariërs actief stimuleren en financieel steunen landbouwmethode aan te vullen met langjarige duurzame bloem- en kruidrijke akkerranden.
- Natuurlandschapbeheer als onderdeel van bedrijfsvoering (Natuur inclusieve landbouw) waardoor natuur en landschap voor mens en dier aantrekkelijker worden, en dus in waarde vermeerderen.
- Vrijkomende agrarische gronden hergebruiken voor natuur en of vormen van agrarisch natuurbeheer met grazers en granen. Actief grondbeheer samenwerking van Gemeente en Provincie.
- Fladderstroken, wegbermen en akkerranden in samenhang natuurlijk beheren, voorbeeld initiatief langs de Kuilen van Natuurwerkgroep Eerdse Bergen en agrariërs.

Zonneweiden:

- Wij zien zonneweiden als vorm van verstedelijking (rode functie) en niet passen in rond Eerde. (Windenergie heeft wat ons betreft minder impact op de natuur)

Bermen en sloten beheer.

Toename van plaaginsecten als gevolg van afname biodiversiteit. Uiteindelijk kun je niet blijven spuiten en alles voortdurend maaien. Het natuurlijk evenwicht moet hersteld worden door:

- Natuurlijke variatie van vegetatie in bermen en sloten stimuleren.
- Minimaal maaien, alleen direct langs de rijweg vanwege veiligheid maar zeker niet tot in de sloten.
- Ook van toepassing voor burgers van buitengebied, berm is geen gazon.

Beheerplatform natuur en natuurlijk landschap, Eerdse Bergen - Vlagheide

Landschap en natuur in een sterk versnipperd gebied kent vele belangen. Om de sterke punten van het gebied uit te bouwen is samenwerking nodig voor de lange en korte termijn ontwikkelingen.

- Opzet van beheerplatform Eerdse Bergen - Vlagheide door gemeente voor periodiek ontmoeting, contact en samenwerking tussen gebiedspartners, zoals opgenomen in maatregelenplan Eerdse Bergen.
- Informatie over ontwikkelingen door gemeente, Staatsbosbeheer, waterschap.
- Beheervisie en beheerplan voor versterking natuurkern, het omliggend landschap en de Vlagheideberg.
- Versterking van de ecologische verbindingszones EVZ en waterbeheer.
- Ommetje Grodonk-Hortjens Wijboschbroek ontwikkelen, verbinding Eerde met Wijboschbroek.
- Bijdrage van vrijwilligers aan natuur- en landschapsbeheer ondersteunen.